

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 2. marca 2021 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Spracovanie osobných údajov v sektore elektronických komunikácií – Smernica 2002/58/ES – Poskytovatelia elektronických komunikačných služieb – Dôvernosc komunikácie – Obmedzenia – Článok 15 ods. 1 – Články 7, 8 a 11, ako aj článok 52 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie – Právna úprava stanovujúca všeobecné a nediferencované uchovávanie údajov o prenose dát a polohe poskytovateľmi elektronických komunikačných služieb – Prístup vnútroštátnych orgánov k uchovávaným údajom na účely vyšetrovania – Boj proti trestnej činnosti vo všeobecnosti – Povoľenie vydané prokuratúrou – Použitie údajov ako dôkazov v trestnom konaní – Prípustnosť“

Vo veci C-746/18,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Riigikohus (Najvyšší súd, Estónsko) z 12. novembra 2018 a doručený Súdnemu dvoru 29. novembra 2018, ktorý súvisí s trestným konaním vedeným proti:

H. K.,

za účasti:

Prokuratuur,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredsedníčka R. Silva de Lapuerta, predsedovia komôr J.-C. Bonichot, A. Arabadžiev, A. Prechal a L. Bay Larsen, T. von Danwitz (spravodajca), sudcovia M. Safjan, K. Jürimäe, C. Lycourgos a P. G. Xuereb,

generálny advokát: G. Pitruzzella,

tajomník: tajomník: C. Strömholm, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 15. októbra 2019,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– H.K., v zastúpení: S. Reinsaar, vandeadvokaat,

* Jazyk konania: estónčina.

- Prokuratuur, v zastúpení: T. Pern a M. Voogma, splnomocnení zástupcovia,
- estónska vláda, v zastúpení: N. Grünberg, splnomocnená zástupkyňa,
- dánska vláda, v zastúpení: J. Nymann-Lindegren a M. S. Wolff, splnomocnení zástupcovia,
- Írsko, v zastúpení: M. Browne, G. Hodge, J. Quaney a A. Joyce, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci D. Fennelly, barrister,
- francúzska vláda, v zastúpení: pôvodne D. Dubois, D. Colas, E. de Moustier a A.-L. Desjonquères, neskôr D. Dubois, E. de Moustier a A.-L. Desjonquères, splnomocnení zástupcovia,
- lotyšská vláda, v zastúpení: pôvodne V. Kalniņa a I. Kucina, neskôr V. Soņeca a V. Kalniņa, splnomocnené zástupkyne,
- maďarská vláda, v zastúpení: M. Z. Féher a A. Pokoraczki, splnomocnení zástupcovia,
- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,
- portugalská vláda, v zastúpení: L. Inez Fernandes, P. Barros da Costa, L. Medeiros a I. Oliveira, splnomocnení zástupcovia,
- fínska vláda, v zastúpení: J. Heliskoski, splnomocnený zástupca,
- vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: S. Brandon a Z. Levery, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci G. Facenna, QC, a C. Knight, barrister,
- Európska komisia, v zastúpení: pôvodne H. Kranenborg, M. Wasmeier, P. Costa de Oliveira a K. Toomus, neskôr H. Kranenborg, M. Wasmeier a E. Randvere, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 21. januára 2020,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 15 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002, týkajúcej sa spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách) (Ú. v. ES L 201, 2002, s. 37; Mim. vyd. 13/029, s. 514), zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/136/ES z 25. novembra 2009 (Ú. v. EÚ L 337, 2009, s. 11) (ďalej len „smernica 2002/58“), v spojení s článkami 7, 8 a 11, ako aj s článkom 52 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci trestného konania začatého proti H. K. z dôvodu krádeží, použitia bankomatovej karty tretej osoby a násilia voči účastníkom súdneho konania.

Právny rámec

Právo Únie

3 Odôvodnenia 2 a 11 smernice 2002/58 uvádzajú:

„(2) Táto smernica sa snaží rešpektovať základné práva a dodržiavať princípy uznané najmä [Chartou]. Táto smernica sa snaží najmä o plné zabezpečenie práv stanovených v [jej] článkoch 7 a 8.

...

(11) Podobne ako smernica [Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. ES L 281, 1995, s. 31; Mim. vyd. 13/015, s. 355)], sa táto smernica netýka otázok ochrany základných práv a slobôd vzťahujúcich sa k činnostiam, ktoré nie sú upravené právom [Únie]. Preto nemení existujúcu rovnováhu medzi právami jednotlivca na súkromie a možnosťami členských štátov prijať opatrenia uvedené v článku 15 ods. 1 tejto smernice, ktoré sú potrebné na ochranu verejnej bezpečnosti, obrany, bezpečnosti štátu (vrátane ekonomického blahobytu štátu, keď sa činnosti týkajú záležitostí bezpečnosti štátu) a presadzovanie trestného práva. Následne táto smernica nemá vplyv na možnosť členských štátov zachytávať elektronické správy alebo prijímať iné opatrenia, ak je to nevyhnutné z akýchkoľvek iných dôvodov a v súlade s Európskym dohovorom na ochranu ľudských práv a základných slobôd [podpísaným v Ríme 4. novembra 1950], interpretovaným rozsudkami súdneho dvora týkajúcimi sa ľudských práv [Európskeho súdu pre ľudské práva – *neoficiálny preklad*]; také opatrenia musia byť primerané, prísne proporcionálne vo vzťahu k zamýšľanému účelu a potrebné v rámci demokratickej spoločnosti a mali by byť predmetom primeranej ochrany v súlade s Európskym dohovorom na ochranu ľudských práv a základných slobôd.“

4 Článok 2 smernice 2002/58, nazvaný „Definície“, stanovuje:

„Pokiaľ nie je stanovené inak, platia definície v smernici [95/46] a v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) [Ú. v. ES L 108, 2002, s. 33; Mim. vyd. 13/029, s. 349].

Platia aj tieto definície:

- a) „užívateľ“ znamená každú fyzickú osobu, ktorá používa verejne dostupnú elektronickú komunikačnú službu na súkromné alebo obchodné účely bez toho, aby si túto službu predplatil;
- b) „prevádzkové dáta [údaje o prenose dát – *neoficiálny preklad*]“ znamenajú akékoľvek údaje spracovávané na účely prenosu správy v elektronickej komunikačnej sieti alebo na účely fakturácie prenosu;

- c) „lokalizačné dáta [údaje o polohe – *neoficiálny preklad*]“ znamenajú akékoľvek údaje spracúvané v elektronickej komunikačnej sieti alebo prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby, udávajúce geografickú polohu koncového zariadenia užívateľa verejne dostupnej elektronickej komunikačnej služby;
- d) „správa“ znamená akékoľvek informácie vymieňané alebo prenášané medzi konečným počtom účastníkov pomocou verejne dostupnej elektronickej komunikačnej služby. Toto nezahŕňa akékoľvek informácie prenášané ako časť rozhlasových služieb pre verejnosť v elektronickej komunikačnej sieti, pokiaľ sa informácie nemôžu spájať s identifikovateľným účastníkom alebo užívateľom prijímajúcim informácie;

...“

5 Článok 5 smernice 2002/58, nazvaný „Dôvernoscť správy“, stanovuje:

„1. Členské štáty vnútroštátnymi právnymi predpismi zabezpečia dôvernoscť správ a príslušných prevádzkových dát prenášaných pomocou verejnej komunikačnej siete a verejne dostupných elektronických komunikačných sietí. Zakážu najmä počúvanie, odpočúvanie [Zakážu najmä počúvanie, odpočúvanie, uchovávanie – *neoficiálny preklad*] a iné druhy narušovania alebo dohľadu nad správami a príslušnými prevádzkovými dátami zo strany iných osôb než sú užívatelia bez súhlasu príslušných užívateľov, pokiaľ to nie je zákonne oprávnené v súlade s článkom 15 ods. 1. Tento odsek nebráni technickému uloženiu, ak je to potrebné s cieľom prenosu správy, bez vplyvu na princíp dôvernoscť.

...

3. Členské štáty zabezpečia, aby sa ukladanie informácií alebo získavanie prístupu k informáciám, ktoré už boli uložené, v koncovom zariadení účastníka alebo užívateľa povolilo len pod podmienkou, že dotknutý účastník alebo užívateľ dal na to vopred súhlas na základe jasných a komplexných informácií v súlade so smernicou [95/46], okrem iného aj o účeloch spracovania. To nebráni nijakému technickému uloženiu ani prístupu výhradne na účely výkonu prenosu správy prostredníctvom elektronickej komunikačnej siete alebo ak je to nevyhnutne potrebné na to, aby poskytovateľ služieb informačnej spoločnosti, ktoré si účastník alebo užívateľ výslovne vyžiadal, mohol tieto služby poskytnúť.“

6 Článok 6 smernice 2002/58, nazvaný „Prevádzkové dáta [Údaje o prenose dát – *neoficiálny preklad*]“, stanovuje:

„1. Prevádzkové dáta [Údaje o prenose dát – *neoficiálny preklad*] týkajúce sa účastníkov a užívateľov, spracovávané a uložené poskytovateľom verejnej komunikačnej siete alebo verejne dostupnej elektronickej komunikačnej služby, sa musia vymazať alebo zanonymniť, ak už naďalej nie sú potrebné na účely prenosu správy, bez vplyvu na odseky 2, 3 a 5 tohto článku a článku 15 ods. 1.

2. Prevádzkové dáta [Údaje o prenose dát – *neoficiálny preklad*] potrebné na účely fakturácie účastníka a platby za spojenie sa môžu spracovávať. Také spracovanie je povolené len do konca obdobia, počas ktorého môže byť faktúra právne napadnutá alebo sa môže uplatniť nárok na platbu.

3. Na účely marketingu elektronických komunikačných služieb alebo na poskytovanie služieb s pridanou hodnotou poskytovateľ verejne dostupnej elektronickej komunikačnej služby môže spracúvať údaje uvedené v odseku 1 v rozsahu a počas trvania potrebného na také služby alebo marketing, ak účastník alebo užívateľ, ktorého sa údaje týkajú, dá na to predtým svoj súhlas. Užívatelia alebo účastníci musia mať možnosť kedykoľvek odvolať svoj súhlas na spracovanie údajov.

...

5. Spracovávanie prevádzkových dát [údajov o prenose dát – *neoficiálny preklad*], v súlade s odsekmi 1, 2, 3 a 4, sa musí obmedziť na osoby konajúce na pokyn poskytovateľa verejných komunikačných sietí a verejne dostupných elektronických komunikačných služieb, ktoré sú zodpovedné za faktúrovanie alebo riadenie prevádzky, vybavovanie dotazov zákazníkov, odhaľovanie podvodov, marketing elektronických komunikačných služieb alebo poskytovanie služby s pridanou hodnotou a musí sa obmedziť na to, čo je nevyhnutné na účely takých činností.

...“

- 7 Článok 9 tejto smernice, nazvaný „Miestne dáta [údaje o polohe – *neoficiálny preklad*] iné než prevádzkové dáta [údaje o prenose dát – *neoficiálny preklad*]“, v odseku 1 stanovuje:

„Ak sa môžu spracovávať miestne dáta [údaje o polohe – *neoficiálny preklad*] iné než prevádzkové dáta [údaje o prenose dát – *neoficiálny preklad*], ktoré sa týkajú užívateľov alebo účastníkov verejnej komunikačnej siete alebo verejne dostupných elektronických komunikačných služieb, také údaje sa môžu spracovávať, len keď sú anonymné alebo len so súhlasom užívateľov alebo účastníkov v rozsahu a trvaní nevyhnutnom na poskytovanie služby s pridanou hodnotou. Poskytovateľ služby musí informovať užívateľov alebo účastníkov predtým, než získa ich súhlas o druhu miestnych dát [údajov o polohe – *neoficiálny preklad*] iných, než sú prevádzkové dáta [údaje o prenose dát – *neoficiálny preklad*], ktoré bude spracovávať, o účele a dobe trvania spracovávania a o tom, či budú dáta prenášané tretej strane na účely poskytovania služby s pridanou hodnotou. ...“

- 8 Článok 15 uvedenej smernice, nazvaný „Uplatňovanie niektorých ustanovení smernice [95/46]“, v odseku 1 uvádza:

„Členské štáty môžu prijať legislatívne opatrenia na obmedzenie rozsahu práv a povinností uvedených v článku 5, článku 6, článku 8 ods. 1, 2, 3 a 4 a článku 9 tejto smernice, ak také obmedzenie predstavuje nevyhnutné, vhodné a primerané opatrenie v demokratickej spoločnosti na zabezpečenie národnej bezpečnosti (t. j. bezpečnosti štátu), obrany, verejnej bezpečnosti a na zabránenie, vyšetrovanie, odhaľovanie a stíhanie trestných činov alebo neoprávnené používanie [neoprávneného používania – *neoficiálny preklad*] elektronického komunikačného systému podľa článku 13 ods. 1 smernice [95/46]. Na tento účel členské štáty môžu, medzi iným, prijať legislatívne opatrenia umožňujúce zadržanie [uchovávanie – *neoficiálny preklad*] údajov na limitované obdobie, oprávnené z dôvodov stanovených v tomto odseku. Všetky opatrenia uvedené v tomto odseku musia byť v súlade so všeobecnými princípmi práva spoločenstva vrátane tých, ktoré sú uvedené v článku 6 ods. 1 a 2 Zmluvy o Európskej únii.“

Estónske právo

Zákon o elektronických komunikáciách

- 9 § 111¹ elektroonilise side seadus (zákon o elektronických komunikáciách, RT I 2004, 87, 593; RT I, 22.05.2018, 3) v znení uplatniteľnom na skutkové okolnosti vo veci samej (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“), nazvaný „Povinnosť uchovávať údaje“, stanovuje:

„...“

2. Poskytovatelia telefónnych služieb pevnej linky a mobilných telefónnych služieb, ako aj telefónnych služieb pevných sietí a mobilných sietí sú povinní uchovávať tieto údaje:

- (1) číslo volajúceho a meno a adresu zákazníka;
- (2) číslo volaného a meno a adresu zákazníka;
- (3) pri doplnkových službách, vrátane odovzdania volania alebo presmerovania volania, číslo volaného a meno a adresu zákazníka;
- (4) dátum a čas začiatku a konca hovoru;
- (5) využitá služba telefonovania z pevnej linky alebo mobilného telefónu;
- (6) medzinárodný identifikačný kód mobilného účastníka (*International Mobile Subscriber Identity* – IMSI) volajúceho a volaného;
- (7) medzinárodný identifikačný kód mobilného zariadenia (*International Mobile Equipment Identity* – IMEI) volajúceho a volaného;
- (8) identifikátor bunky na začiatku hovoru;
- (9) údaje označujúce zemepisnú polohu mobilného telefónu podľa identifikátora bunky počas obdobia, za ktoré sa údaje uchováajú;
- (10) pri predplatených anonymných mobilných telefónnych službách dátum a čas prvej aktivácie služby, ako aj identifikátor lokality, z ktorej bola služba aktivovaná.

...

4. Údaje uvedené v odsekoch 2 a 3 tohto paragrafu sa uchováávajú po dobu jedného roka od dátumu komunikácie, ak boli generované alebo spracované počas poskytovania komunikačnej služby....

...

11. Údaje uvedené v odsekoch 2 a 3 tohto paragrafu sa postúpia:

(1) v súlade s kriminaalmenetluse seadustik [Trestný poriadok] vyšetrovaciemu orgánu, orgánu príslušnému na prijímanie opatrení sledovania, prokuratúre a súdu,

...“

Trestný poriadok

10 § 17 Trestného poriadku (kriminaalmenetluse seadustik, RT I 2003, 27, 166; RT I, 31.05.2018, 22) stanovuje:

„1. Stranami konania sú: prokuratúra,...

...“

11 § 30 tohto poriadku znie takto:

„1. Prokuratúra riadi prípravné konanie, pričom zaručuje jeho zákonnosť a účinnosť, a zastupuje obžalobu v súdnom konaní.

2. Právomoci prokuratúry v trestnom konaní vykonáva v jej mene prokurátor, ktorý koná nezávisle a je viazaný iba zákonom.“

12 § 90¹ uvedeného poriadku stanovuje:

„...“

2. Vyšetrovací orgán môže na základe povolenia prokuratúry počas prípravného konania alebo na základe súdneho povolenia počas konania na súde požiadať podnik elektronických komunikácií o poskytnutie údajov uvedených v § 111¹ ods. 2 a 3 zákona o elektronických komunikáciách, ktoré nie sú uvedené v odseku 1 tohto paragrafu. V tomto povolení sa na dátum presne uvedie obdobie, za ktoré je možné údaje požadovať.

3. Žiadosti o poskytnutie údajov v zmysle tohto paragrafu možno podať len vtedy, ak sú tieto údaje na dosiahnutie cieľa trestného konania absolútne nevyhnutné.“

13 § 211 toho istého poriadku stanovuje:

„1. Účelom prípravného konania je zhromaždenie dôkazov a vytvorenie ostatných podmienok nevyhnutných na vedenie súdneho konania.

2. V prípravnom konaní vyšetrovací orgán a prokuratúra overujú usvedčujúce a oslobodzujúce dôkazy zhromaždené vo vzťahu k podozrivému alebo obžalovanému.“

Zákon o prokuratúre

- 14 § 1 prokuratuuriseadus (zákon o prokuratúre, RT I 1998, 41, 625; RT I, 06.07.2018, 20) v znení uplatniteľnom na skutkové okolnosti vo veci samej stanovuje:

„1. Prokuratúra je vládny orgán patriaci pod ministerstvo spravodlivosti, ktorý sa podieľa na plánovaní dozorných opatrení potrebných na boj proti trestným činom a ich odhaľovanie, riadi prípravné trestné konanie, zabezpečuje jeho zákonnosť a účinnosť, zastupuje obžalobu v súdnom konaní a vykonáva úlohy, ktoré prokuratúre ukladá zákon.

1¹. Prokuratúra plní úlohy, ktoré jej ukladá zákon, nezávisle a koná v súlade s týmto zákonom, ostatnými zákonmi a právnymi predpismi prijatými na ich základe.

...“

- 15 § 2 ods. 2 tohto zákona stanovuje:

„Prokurátor plní svoje úlohy nezávisle a koná výlučne na základe zákona a podľa svojho presvedčenia.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 16 H. K. bola rozhodnutím Viru Maakohus (Súd prvého stupňa Viru, Estónsko) zo 6. apríla 2017 odsúdená na trest odňatia slobody na dva roky za to, že v období od 17. januára 2015 do 1. februára 2016 spáchala viacero krádeží vecí (v hodnote od 3 do 40 eur) a peňazí (v sumách od 5,20 do 2 100 eur), použila bankomatovú kartu tretej osoby, čím jej spôsobila škodu vo výške 3 941,82 eura, a za spáchanie násilných činov proti účastníkom súdneho konania, ktoré sa jej týka.
- 17 Viru Maakohus (Súd prvého stupňa Viru) pri uznaní H. K. vinnou za tieto činy vychádzal okrem iného z viacerých zápisníc vyhotovených na základe údajov o elektronickej komunikácii uvedených v § 111¹ ods. 2 zákona o elektronickej komunikácii, ktoré vyšetrovací orgán získal od poskytovateľa elektronickej telekomunikačných služieb počas prípravného konania po tom, čo na základe § 90¹ Trestného poriadku získal viaceré povolenia vydané na tento účel zo strany Viru Ringkonnaprokuratuur (Okresná prokuratúra Viru, Estónsko). Tieto povolenia udelené 28. januára a 2. februára 2015, 2. novembra 2015, ako aj 25. februára 2016 sa týkali údajov viacerých telefónnych čísel H. K. a jej rôznych medzinárodných identifikačných kódov mobilného zariadenia za obdobie od 1. januára do 2. februára 2015, od 21. septembra 2015, ako aj od 1. marca 2015 do 19. februára 2016.
- 18 H. K. podala proti rozhodnutiu Viru Maakohus (Súd prvého stupňa Viru) odvolanie na Tartu Ringkonnakohus (Odvolací súd Tartu, Estónsko), ktorý toto odvolanie rozhodnutím zo 17. novembra 2017 odmietol.
- 19 H. K. podala proti tomuto rozhodnutiu kasačný opravný prostriedok na Riigikohus (Najvyšší súd, Estónsko), pričom okrem iného spochybňovala prípustnosť zápisníc vyhotovených na základe údajov získaných od poskytovateľa elektronickej telekomunikačných služieb. Podľa jej názoru z rozsudku z 21. decembra 2016, Tele2 Sverige a Watson a i. (C-203/15 a C-698/15, ďalej len „rozsudok Tele2“, EU:C:2016:970), vyplýva, že ustanovenia § 111¹ zákona o elektronickej komunikácii stanovujúce povinnosť týchto poskytovateľov služieb uchovávať údaje týkajúce sa komunikácií, ako aj použitie týchto údajov na účely jej odsúdenia, sú v rozpore s článkom 15 ods. 1 smernice 2002/58 v spojení s článkami 7, 8 a 11, ako aj s článkom 52 ods. 1 Charty.

- 20 Podľa vnútroštátneho súdu vzniká otázka, či zápisnice vyhotovené na základe údajov uvedených v článku 111¹ ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách možno považovať za prípustné dôkazy. Tento súd poznamenáva, že prípustnosť zápisníc, o ktoré ide vo veci samej, ako dôkazov závisí od toho, do akej miery bolo zhromaždenie údajov, na základe ktorých boli tieto zápisnice vyhotovené, v súlade s článkom 15 ods. 1 smernice 2002/58 v spojení s článkami 7, 8 a 11, ako aj článkom 52 ods. 1 Charty.
- 21 Uvedený súd sa domnieva, že na účely odpovede na túto otázku treba určiť, či sa má tento článok 15 ods. 1 v spojení s Chartou vykladať v tom zmysle, že prístup vnútroštátnych orgánov k údajom, ktoré umožňujú zistenie a identifikáciu zdroja komunikácie a adresáta komunikácie z pevnej linky alebo mobilného telefónu podozrivého, určenie jej dátumu, času, trvania a typu komunikácie, identifikáciu použitého komunikačného zariadenia, ako aj určenie polohy mobilného komunikačného zariadenia, predstavuje tak závažný zásah do dotknutých základných práv, že tento prístup sa musí obmedziť na boj proti závažnej trestnej činnosti, a to bez ohľadu na obdobie, za ktoré bol prístup k uchovávaným údajom týmito vnútroštátnymi orgánmi vyžiadaný.
- 22 Vnútroštátny súd sa však domnieva, že trvanie tohto obdobia je základným prvkom pre posúdenie závažnosti zásahu, ktorý spočíva v prístupe k údajom o prenose dát a polohe. Z toho dôvodu, ak je uvedené obdobie veľmi krátke alebo ak je množstvo zhromaždených údajov veľmi obmedzené, si treba položiť otázku, či cieľ boja proti trestnej činnosti vo všeobecnosti, a nielen boja proti závažnej trestnej činnosti, môže takýto zásah odôvodniť.
- 23 Napokon má vnútroštátny súd pochybnosti, pokiaľ ide o možnosť považovať estónsku prokuratúru za nezávislý správny orgán v zmysle bodu 120 rozsudku z 21. decembra 2016, Tele2 (C-203/15 a C-698/15, EU:C:2016:970), ktorý môže povoliť prístup vyšetrovacieho orgánu k takým údajom týkajúcim sa elektronických komunikácií, ako sú údaje uvedené v článku 111¹ ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách.
- 24 Prokuratúra riadi prípravné konanie, pričom zaručuje jeho zákonnosť a účinnosť. Keďže cieľom tohto konania je najmä zhromažďovanie dôkazov, vyšetrovací orgán a prokuratúra overujú usvedčujúce a oslobodzujúce dôkazy zhromaždené vo vzťahu k podozrivému alebo obžalovanému. Ak je prokuratúra presvedčená, že boli zhromaždené všetky potrebné dôkazy, podá proti obvinenému obžalobu. Právomoci prokuratúry vykonáva v jej mene prokurátor, ktorý svoje úlohy plní nezávisle, ako to vyplýva z § 30 ods. 1 a 2 trestného poriadku, ako aj z § 1 a 2 zákona o prokuratúre.
- 25 V tejto súvislosti vnútroštátny súd uvádza, že jeho pochybnosti, pokiaľ ide o nezávislosť vyžadovanú právom Únie, sú v zásade spôsobené skutočnosťou, že prokuratúra nielen riadi prípravné konanie, ale zastupuje obžalobu v súdnom konaní, pričom tento orgán je podľa vnútroštátneho práva účastníkom trestného konania.
- 26 Za týchto podmienok Riigikohus (Najvyšší súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:
- „1. Má sa článok 15 ods. 1 smernice [2002/58] v spojení s článkami 7, 8, 11 a článkom 52 ods. 1 [Charty] vykladať v tom zmysle, že prístup vnútroštátnych orgánov k údajom, ktoré umožňujú zistenie a identifikáciu zdroja komunikácie a adresáta komunikácie z pevnej linky alebo mobilného telefónu podozrivého, určenie jej dátumu, času, trvania a typu komunikácie, identifikáciu použitého komunikačného zariadenia, ako aj určenie polohy mobilného komunikačného zariadenia, predstavuje tak závažný zásah do základných práv zaručených

týmito článkami Charty, že tento prístup sa musí v oblasti prevencie, vyšetrovania, odhaľovania a stíhania trestných činov obmedziť na boj proti závažnej trestnej činnosti, pričom na obdobie, za ktoré majú vnútroštátne orgány k uchovávaným údajom prístup, nezáleží?

2. Má sa článok 15 ods. 1 smernice [2002/58], vychádzajúc zo zásady proporcionality vyjadrenej v bodoch 55 až 57 [rozsudku z 2. októbra 2018 Ministerio Fiscal (C-207/16, EU:C:2018:788),] vykladať v tom zmysle, že pokiaľ nejde o veľké množstvo údajov uvedených v prvej otázke, ku ktorým majú štátne orgány prístup (čo sa týka druhu údajov, ako aj časového rozsahu), zásah do základných práv, ktorý je s tým spojený, môže byť odôvodnený cieľom prevencie, vyšetrovania, odhaľovania a stíhania trestných činov vo všeobecnosti, a že čím väčšie je množstvo údajov, ku ktorým majú vnútroštátne orgány prístup, tým závažnejšie musia byť trestné činy, proti ktorým sa má týmto zásahom bojovať?
3. Znamená požiadavka uvedená v bode 2 výroku [rozsudku z 21. decembra 2016, Tele2 (C-203/15 a C-698/15, EU:C:2016:970)], aby prístup príslušných vnútroštátnych orgánov k údajom podliehal predchádzajúcemu preskúmaniu zo strany súdu alebo nezávislého správneho orgánu, že článok 15 ods. 1 smernice [2002/58] sa má vykladať v tom zmysle, že prokuratúru, ktorá vedie prípravné konanie, pričom v zmysle zákona koná nezávisle a je viazaná iba zákonom, a ktorá v prípravnom konaní preskúmava tak usvedčujúce, ako aj oslobodzujúce dôkazy, avšak zastupuje obžalobu v súdnom konaní, možno považovať za nezávislý správny orgán?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej a druhej otázke

- 27 Svojou prvou a druhou prejudiciálnou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 15 ods. 1 smernice 2002/58 v spojení s článkami 7, 8 a 11, ako aj s článkom 52 ods. 1 Charty vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá umožňuje prístup orgánov verejnej moci ku všetkým údajom o prenose dát a polohe, ktoré môžu poskytnúť informácie o komunikáciách uskutočnených užívateľom prostriedku elektronickej komunikácie alebo o polohe koncových zariadení, ktoré používa a ktoré umožňujú vyvodiť presné závery o jeho súkromnom živote na účely predchádzania, vyšetrovania, odhaľovania a stíhania trestných činov bez toho, aby sa takýto prístup obmedzoval na konania týkajúce sa boja proti závažnej trestnej činnosti, a to bez ohľadu na dĺžku obdobia, za ktoré bol prístup k uvedeným údajom vyžiadaný, na množstvo, ako aj druh dostupných údajov v rámci tohto obdobia.
- 28 V tejto súvislosti z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, ako to potvrdila estónska vláda na pojednávaní, že údaje, ku ktorým mal vnútroštátny orgán poverený vyšetrovaním prístup vo veci samej, sú údaje podľa § 111¹ ods. 2 a 4 zákona o elektronických komunikáciách, ktorý ukladá poskytovateľom elektronických komunikačných služieb povinnosť všeobecne a nediferencovane uchovávať údaje o prenose dát a polohe, pokiaľ ide o pevnú linku a mobilný telefón, počas jedného roka. Tieto údaje umožňujú najmä zistenie a identifikáciu zdroja komunikácie a adresáta určitej komunikácie z pevnej linky alebo mobilného telefónu určitej osoby, určenie jej dátumu, času, trvania a typu tejto komunikácie, identifikáciu použitého komunikačného zariadenia, ako aj určenie polohy mobilného komunikačného zariadenia bez toho, aby bola komunikácia nevyhnutne prenášaná. Okrem toho tieto údaje umožňujú zistiť, ako

často užívateľ komunikoval s určitými osobami v danom období. Okrem toho, ako potvrdila estónska vláda na pojednávaní, prístup k uvedeným údajom môže byť v oblasti boja proti trestnej činnosti požadovaný pre každý druh trestného činu.

- 29) Pokiaľ ide o podmienky, za ktorých môže byť povolený prístup orgánov verejnej moci na účely predchádzania, vyšetrovania, odhaľovania a stíhania trestných činov k údajom o prenose dát a polohe uchovávaným poskytovateľmi elektronických komunikačných služieb na základe opatrenia prijatého podľa článku 15 ods. 1 smernice 2002/58, Súdny dvor rozhodol, že takýto prístup možno poskytnúť len za predpokladu, že títo poskytovatelia uchovávajú tieto údaje v súlade s uvedeným článkom 15 ods. 1 (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. októbra 2020, *La Quadrature du Net a i.*, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 167).
- 30) V tejto súvislosti Súdny dvor tiež rozhodol, že uvedený článok 15 ods. 1 v spojení s článkami 7, 8 a 11, ako aj článkom 52 ods. 1 Charty bráni legislatívnym opatreniam, ktoré na tieto účely stanovujú preventívne všeobecné a nediferencované uchovávanie údajov o prenose dát a polohe (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. októbra 2020, *La Quadrature du Net a i.*, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 168).
- 31) Pokiaľ ide o ciele, ktoré môžu odôvodniť prístup orgánov verejnej moci k údajom uchovávaným poskytovateľmi elektronických komunikačných služieb na základe opatrenia, ktoré je v súlade s týmito ustanoveniami, z judikatúry Súdneho dvora na jednej strane vyplýva, že takýto prístup môže byť odôvodnený len cieľom všeobecného záujmu, pre ktorý bolo týmto poskytovateľom elektronických komunikačných služieb toto uchovávanie nariadené (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. októbra 2020, *La Quadrature du Net a i.*, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 166).
- 32) Na druhej strane Súdny dvor rozhodol, že možnosť členských štátov odôvodniť obmedzenie práv a povinností stanovených najmä v článkoch 5, 6 a 9 smernice 2002/58 treba posudzovať prostredníctvom merania závažnosti zásahu, ktorý spôsobí takéto obmedzenie, a overenia, či je dôležitosť cieľa všeobecného záujmu sledovaného týmto obmedzením priamo úmerná takejto závažnosti (rozsudok zo 6. októbra 2020, *La Quadrature du Net a i.*, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 131, ako aj citovaná judikatúra).
- 33) Pokiaľ ide o cieľ predchádzania, vyšetrovania, odhaľovania a stíhania trestných činov, sledovaný právnou úpravou dotknutou vo veci samej, v súlade so zásadou proporcionality môže len boj proti závažnej trestnej činnosti a predchádzanie vážnym hrozbám pre verejnú bezpečnosť odôvodniť také závažné zásahy do základných práv zakotvených v článkoch 7 a 8 Charty, akými sú zásahy, ktoré zahŕňajú uchovávanie údajov o prenose dát a polohe, či už je všeobecné a nediferencované alebo ciele. Preto iba zásahy do uvedených základných práv, ktoré nemajú závažnú povahu, môžu byť odôvodnené cieľom, ktorý sleduje právna úprava dotknutá vo veci samej, predchádzania, vyšetrovania, odhaľovania a stíhania trestných činov vo všeobecnosti (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. októbra 2020, *La Quadrature du Net a i.*, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, body 140, ako aj 146).
- 34) V tejto súvislosti sa predovšetkým rozhodlo, že legislatívne opatrenia týkajúce sa spracovania údajov týkajúcich sa občianskej totožnosti užívateľov elektronických komunikačných prostriedkov ako takých, najmä ich uchovávanie a prístupu k nim výlučne na účely identifikácie dotknutého užívateľa a bez toho, aby bolo možné uvedené údaje spojiť s informáciami o uskutočnených komunikáciách, môžu byť odôvodnené cieľom prevencie, vyšetrovania, odhaľovania a stíhania trestných činov vo všeobecnosti, na ktorý odkazuje článok 15 ods. 1 prvá

veta smernice 2002/58. Tieto údaje samy osebe totiž neumožňujú dozvedieť sa dátum, čas, trvanie a adresátov uskutočnených komunikácií, ani miesta, kde k týmto komunikáciám došlo, alebo ich frekvenciu s určitými osobami počas daného obdobia, takže okrem kontaktných údajov užívateľov elektronických komunikačných prostriedkov, ako napríklad ich adresy, neposkytujú žiadne informácie o danej komunikácii a v dôsledku toho ani o ich súkromnom živote. Zásah, ktorý predstavuje opatrenie týkajúce sa týchto údajov, tak v zásade nemožno kvalifikovať ako závažný (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. októbra 2020, *La Quadrature du Net a i.*, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, body 157 a 158, ako aj citovanú judikatúru).

- 35 Za týchto podmienok môžu iba ciele boja proti závažnej trestnej činnosti alebo predchádzania závažným hrozbám pre verejnú bezpečnosť odôvodniť prístup orgánov verejnej moci ku všetkým údajom o prenose dát a polohe, ktoré môžu poskytnúť informácie o komunikáciách uskutočnených užívateľom prostriedku elektronickej komunikácie alebo o polohe koncových zariadení, ktoré používa a ktoré umožňujú vyvodiť presné závery o súkromnom živote dotknutých osôb (pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. októbra 2018, *Ministerio Fiscal*, C-207/16, EU:C:2018:788, bod 54), pričom iné faktory týkajúce sa proporcionality žiadosti o prístup, ako napríklad dĺžka obdobia, za ktoré sa o prístup k takýmto údajom žiada, nemôžu viesť k tomu, že by cieľ predchádzania, vyšetrovania, odhaľovania a stíhania trestných činov mohol takýto prístup vo všeobecnosti odôvodniť.
- 36 Treba uviesť, že prístup ku všetkým údajom o prenose dát a polohe, ako sú údaje uchovávané podľa § 111¹ zákona o elektronických komunikáciách, skutočne umožňuje vyvodiť presné, dokonca veľmi presné, závery týkajúce sa súkromného života osôb, ktorých údaje boli uchovávané, ako sú ich každodenné zvyklosti, miesta ich trvalého alebo prechodného pobytu, denné alebo iné presuny, vykonávané činnosti, spoločenské vzťahy týchto osôb a spoločenské kruhy, v ktorých sa pohybujú (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. októbra 2020, *La Quadrature du Net a i.*, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 117).
- 37 Je pravda, ako naznačuje vnútroštátny súd, že čím je dĺžka obdobia, za ktoré sa o prístup k takýmto údajom žiada, väčšia, tým väčšie je v zásade množstvo údajov, ktoré môžu poskytovatelia elektronických komunikačných služieb uchovávať, pokiaľ ide o uskutočnené elektronické komunikačné služby, navštevované miesta pobytu, ako aj presuny uskutočnené užívateľom prostriedku elektronickej komunikácie, čo tak umožňuje vyvodiť z údajov, s ktorými sa oboznámili, väčšie množstvo záverov o súkromnom živote tohto užívateľa. Analogické konštatovanie možno vyvodiť aj v súvislosti s kategóriami vyžiadaných údajov.
- 38 Na účely splnenia požiadavky proporcionality, podľa ktorej výnimky a obmedzenia v súvislosti s ochranou osobných údajov nesmú pôsobiť nad rámec toho, čo je prísne nevyhnutné (rozsudok zo 6. októbra 2020, *La Quadrature du Net a i.*, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 130, ako aj citovaná judikatúra), tak prináleží príslušným vnútroštátnym orgánom, aby v každom jednotlivom prípade zabezpečili, že tak uvedená kategória alebo kategórie údajov, ako aj obdobie, za ktoré bol k nim prístup vyžiadaný, sú v závislosti od okolností prejednávanej veci obmedzené na to, čo je prísne nevyhnutné na účely dotknutého vyšetrovania.
- 39 Zásah do základných práv zakotvených v článkoch 7 a 8 Charty, ktorý spočíva v prístupe orgánu verejnej moci ku všetkým údajom o prenose dát alebo polohe, ktoré môžu poskytnúť informácie o komunikáciách uskutočnených užívateľom prostriedku elektronickej komunikácie alebo o polohe koncových zariadení, ktoré používa, má však v každom prípade závažnú povahu bez

ohľadu na dĺžku obdobia, za ktoré bol prístup k uvedeným údajom vyžiadaný, množstvo ako aj druh dostupných údajov v rámci tohto obdobia, keď ako v prejednávanej veci všetky tieto údaje umožňujú vyvodiť presné závery o súkromnom živote dotknutej osoby alebo dotknutých osôb.

- 40 V tejto súvislosti aj prístup k obmedzenému množstvu údajov o prenose dát alebo polohe alebo prístup k údajom na krátke obdobie môže poskytnúť presné informácie o súkromnom živote užívateľa prostriedku elektronickej komunikácie. Okrem toho množstvo dostupných údajov a konkrétne informácie o súkromnom živote dotknutej osoby, ktoré z nich vyplývajú, sú okolnosťami, ktoré možno posúdiť až po nahliadnutí do uvedených údajov. Povoľenie prístupu pritom súd alebo príslušný nezávislý orgán udeľuje nevyhnutne predtým, než je možné nahliadnuť do údajov a informácií, ktoré z neho vyplývajú. Posúdenie závažnosti zásahu, ktorý prístup predstavuje, sa tak nevyhnutne vykonáva v závislosti od všeobecného rizika vzťahujúceho sa na kategóriu vyžiadaných údajov pre súkromný život dotknutých osôb bez toho, aby bolo okrem toho potrebné vedieť, či informácie týkajúce sa súkromného života, ktoré z neho vyplývajú, konkrétne majú alebo nemajú citlivú povahu.
- 41 Napokon vzhľadom na skutočnosť, že vnútroštátnemu súdu bola predložená žiadosť o vyhlásenie neprípustnosti zápisníc vyhotovených na základe údajov o prenose dát a polohe z dôvodu, že ustanovenia § 111¹ zákona o elektronických komunikáciách sú v rozpore s článkom 15 ods. 1 smernice 2002/58, a to tak pokiaľ ide o uchovávanie údajov, ako aj o prístup k nim, treba pripomenúť, že za súčasného stavu práva Únie v zásade prináleží iba vnútroštátnemu právu, aby v rámci trestného konania vedeného proti osobám podozrivým z trestnej činnosti určilo pravidlá týkajúce sa prípustnosti a posúdenia informácií a dôkazov získaných takýmto všeobecným a nediferencovaným uchovávaním údajov, ktoré je v rozpore s právom Únie (rozsudok zo 6. októbra 2020, *La Quadrature du Net a i.*, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 222), alebo dokonca prístupom vnútroštátnych orgánov k uvedeným údajom v rozpore s týmto právom.
- 42 Z ustálenej judikatúry totiž vyplýva, že v prípade neexistencie pravidiel Únie v danej oblasti prináleží vnútroštátnemu právnomu poriadku každého členského štátu, aby na základe zásady procesnej autonómie upravil procesné podmienky žalôb určených na zabezpečenie ochrany práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie, avšak pod podmienkou, že nie sú menej výhodné ako procesné podmienky, ktoré upravujú podobné situácie podľa vnútroštátneho práva (zásada ekvivalencie), a nevedú k praktickému znemožneniu alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných právom Únie (zásada efektivity) (rozsudok zo 6. októbra 2020, *La Quadrature du Net a i.*, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 223, ako aj citovaná judikatúra).
- 43 Pokiaľ ide konkrétnejšie o zásadu efektivity, treba pripomenúť, že cieľom vnútroštátnych pravidiel týkajúcich sa prípustnosti a použitia informácií a dôkazov je v súlade so zámermi vnútroštátneho práva zabrániť tomu, aby informácie a dôkazy, ktoré boli získané protiprávne, neprimerane poškodili osobu podozrivú zo spáchania trestných činov. Tento cieľ možno podľa vnútroštátneho práva dosiahnuť nielen zákazom využívania takýchto informácií a dôkazov, ale aj vnútroštátnymi pravidlami a postupmi, ktoré upravujú posúdenie a vyváženie informácií a dôkazov, či dokonca zohľadnením ich protiprávnosti pri určovaní trestu (rozsudok zo 6. októbra 2020, *La Quadrature du Net a i.* (C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 225).
- 44 Pri rozhodovaní o potrebe vylúčiť informácie a dôkazy získané v rozpore s požiadavkami práva Únie sa musí zohľadniť najmä riziko, ktoré predstavuje pripustenie takýchto informácií a dôkazov pre dodržanie zásady kontradiktórnosti, a teda aj práva na spravodlivý proces. Ak súd dospeje

k záveru, že účastník konania nie je schopný účinne sa vyjadriť k dôkaznému prostriedku, ktorý patrí do oblasti mimo znalostí súdu a ktorý môže mať podstatný vplyv na posúdenie skutkového stavu, musí konštatovať porušenie práva na spravodlivý proces a vylúčiť tento dôkaz s cieľom zabrániť takémuto porušovaniu. Zásada efektivity preto vyžaduje, aby vnútroštátny trestný súd v rámci trestného konania vedeného proti osobám podozrivým z trestnej činnosti vylúčil informácie a dôkazy získané prostredníctvom všeobecného a nediferencovaného uchovávanía údajov o prenose dát a polohe, ktoré je nezlučiteľné s právom Únie alebo dokonca prostredníctvom prístupu príslušného orgánu k týmto údajom v rozpore s týmto právom, ak tieto osoby nie sú schopné účinne sa vyjadriť k týmto informáciám a dôkazom, ktoré pochádzajú z oblasti mimo znalostí súdu a ktoré môžu mať podstatný vplyv na posúdenie skutkového stavu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. októbra 2020, *La Quadrature du Net a i.*, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, body 226 a 227).

- 45 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na prvú a druhú otázku odpovedať tak, že článok 15 ods. 1 smernice 2002/58 v spojení s článkami 7, 8 a 11, ako aj s článkom 52 ods. 1 Charty sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá umožňuje prístup orgánov verejnej moci ku všetkým údajom o prenose dát a polohe, ktoré môžu poskytnúť informácie o komunikáciách uskutočnených užívateľom prostriedku elektronickej komunikácie alebo o polohe koncových zariadení, ktoré používa a ktoré umožňujú vyvodiť presné závery o jeho súkromnom živote na účely predchádzania, vyšetrovania, odhaľovania a stíhania trestných činov bez toho, aby sa takýto prístup obmedzoval na konania týkajúce sa boja proti závažnej trestnej činnosti, a to bez ohľadu na dĺžku obdobia, za ktoré bol prístup k uvedeným údajom vyžiadaný, na množstvo, ako aj druh dostupných údajov v rámci tohto obdobia.

O tretej otázke

- 46 Svojou treťou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 15 ods. 1 smernice 2002/58 v spojení s článkami 7, 8 a 11, ako aj s článkom 52 ods. 1 Charty vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá priznáva právomoc prokuratúre, ktorej úlohou je viesť prípravné trestné konanie a prípadne podať obžalobu v rámci následného konania, povoliť prístup orgánu verejnej moci k údajom o prenose dát a polohe na účely prípravného trestného konania.
- 47 Vnútroštátny súd v tejto súvislosti spresňuje, že hoci je estónska prokuratúra v súlade s vnútroštátnym právom povinná konať nezávisle, podlieha výlučne zákonu a musí preskúmať usvedčujúce a oslobodzujúce dôkazy počas prípravného konania, cieľom tohto konania naďalej ostáva zhromažďovanie dôkazov, ako aj vytvorenie ostatných podmienok nevyhnutných na vedenie súdneho konania. Práve tento istý orgán zastupuje obžalobu v súdnom konaní a je teda tiež účastníkom konania. Okrem toho zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, ako to potvrdili aj estónska vláda a Prokuratuur na pojednávaní, že estónska prokuratúra je hierarchicky usporiadaná a že žiadosti o prístup k údajom o prenose dát a polohe nepodliehajú osobitnej formálnej požiadavke a môže ich podať samotný prokurátor. Napokon osoby, ku ktorých údajom možno prístup povoliť, nie sú len osoby podozrivé z účasti na trestnom čine.
- 48 Je pravda, ako už Súdny dvor rozhodol, že vnútroštátnemu právu prináleží určiť podmienky, za ktorých musia poskytovatelia elektronických komunikačných služieb povoliť príslušným vnútroštátnym orgánom prístup k údajom, ktoré majú k dispozícii. Na účely splnenia požiadavky proporcionality však musí taká právna úprava stanoviť jasné a presné pravidlá, ktoré budú upravovať rozsah a uplatnenie dotknutého opatrenia a ukladať minimálne požiadavky tak, aby osoby, ktorých osobné údaje sú dotknuté, mali dostatočné záruky umožňujúce účinne chrániť

tieto údaje pred rizikami zneužitia. Táto právna úprava musí byť podľa vnútroštátneho práva právne záväzná a musí vymedziť okolnosti a podmienky, za akých možno prijať opatrenie upravujúce spracúvanie takýchto údajov, čím zaručí, aby zásah nešiel nad rámec toho, čo je prísne nevyhnutné (pozri v tomto zmysle rozsudky z 21. decembra 2016, *Tele2*, C-203/15 a C-698/15, EU:C:2016:970, body 117 a 118, zo 6. októbra 2020, *Privacy International*, C-623/17, EU:C:2020:790, bod 68, ako aj zo 6. októbra 2020, *La Quadrature du Net a i.*, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 132 a citovanú judikatúru).

- 49 Konkrétne vnútroštátna právna úprava upravujúca prístup príslušných orgánov k uchovávaným údajom o prenose dát alebo polohe, prijatá na základe článku 15 ods. 1 smernice 2002/58, sa nemôže obmedziť len na požiadavku, aby prístup orgánov k údajom zodpovedal cieľu sledovanému touto právnou úpravou, ale musí takisto stanoviť hmotnoprávne a procesné podmienky upravujúce toto využívanie (rozsudky zo 6. októbra 2020, *Privacy International*, C-623/17, EU:C:2020:790, bod 77, ako aj zo 6. októbra 2020, *La Quadrature du Net a i.*, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 176 a citovaná judikatúra).
- 50 Keďže všeobecný prístup ku všetkým uchovávaným údajom, bez ohľadu na akúkoľvek spojitosť – čo i len nepriamu – so sledovaným účelom nemožno považovať za obmedzený na prísne nevyhnutné, dotknutá vnútroštátna právna úprava sa musí zakladať na objektívnych kritériách s cieľom určiť okolnosti a podmienky, za akých sa má poskytnúť prístup príslušným vnútroštátnym orgánom k uchovávaným dotknutým údajom. Z tohto pohľadu možno taký prístup v súvislosti s cieľom boja proti trestnej činnosti v zásade poskytnúť len k údajom osôb podozrivých z prípravy, páchania alebo zo spáchania závažného trestného činu, ako aj tých, ktoré sa takým či onakým spôsobom podieľali na takom trestnom čine. Za osobitných okolností, ako sú okolnosti, za akých životne dôležité záujmy národnej bezpečnosti, obrany alebo verejnej bezpečnosti sú ohrozené teroristickými aktivitami, možno však poskytnúť prístup aj k údajom iných osôb, pokiaľ existujú objektívne skutočnosti, na základe ktorých sa možno domnievať, že tieto údaje môžu v konkrétnom prípade účinne prispieť k boju proti takýmto činnostiam (pozri v tomto zmysle rozsudky z 21. decembra 2016, *Tele2*, C-203/15 a C-698/15, EU:C:2016:970, bod 119, ako aj zo 6. októbra 2020, *La Quadrature du Net a i.*, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 188).
- 51 S cieľom zabezpečiť úplné dodržiavanie týchto podmienok v praxi je nevyhnutné, aby prístup príslušných vnútroštátnych orgánov k uchovávaným údajom podliehal predchádzajúcemu preskúmaniu zo strany súdu alebo nezávislého správneho orgánu a aby rozhodnutie tohto súdu alebo orgánu nasledovalo po odôvodnenej žiadosti týchto orgánov podanej v rámci konania týkajúceho sa predchádzania trestným činom, ich odhaľovania a stíhania. V riadne odôvodnených naliehavých prípadoch sa musí preskúmanie uskutočniť v krátkom čase (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. októbra 2020, *La Quadrature du Net a i.*, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 189, ako aj citovanú judikatúru).
- 52 Toto predchádzajúce preskúmanie okrem iného vyžaduje, ako v podstate uviedol generálny advokát v bode 105 svojich návrhov, aby súd alebo orgán poverený vykonávaním uvedeného predchádzajúceho preskúmania disponoval všetkými právomocami a poskytoval záruky potrebné na zosúladenie rôznych dotknutých záujmov a práv. Pokiaľ ide konkrétnejšie o trestné vyšetrovanie, takéto preskúmanie vyžaduje, aby bol tento súd alebo tento orgán schopný zabezpečiť spravodlivú rovnováhu medzi záujmami súvisiacimi s potrebami vyšetrovania v rámci boja proti trestnej činnosti na jednej strane a základnými právami na rešpektovanie súkromného života a na ochranu osobných údajov osôb, ktorých údaje sú predmetom prístupu, na druhej strane.

- 53 Ak toto preskúmanie nevykonáva súd, ale nezávislý správny orgán, musí mať postavenie, ktoré mu umožní konať pri výkone svojich úloh objektívne a nestranne a musí byť na tento účel chránený pred akýmkoľvek vonkajším vplyvom [pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. marca 2010, Komisia/Nemecko, C-518/07, EU:C:2010:125, bod 25, ako aj stanovisko 1/15 (Dohoda PNR medzi EÚ a Kanadou) z 26. júla 2017, EU:C:2017:592, body 229 a 230].
- 54 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že požiadavka nezávislosti, ktorú musí splniť orgán poverený vykonávaním predchádzajúceho preskúmania, pripomenutá v bode 51 tohto rozsudku, vyžaduje, aby mal tento orgán postavenie tretej osoby vo vzťahu k orgánu, ktorý žiada o prístup k údajom tak, aby bol tento prvý orgán schopný vykonávať toto preskúmanie objektívne a nestranne bez akéhokoľvek vonkajšieho vplyvu. Konkrétne v trestnoprávnej oblasti požiadavka nezávislosti znamená, ako v podstate uviedol generálny advokát v bode 126 svojich návrhov, že orgán poverený týmto predchádzajúcim preskúmaním jednak nie je zapojený do vedenia dotknutého trestného vyšetrovania a jednak je vo vzťahu účastníkom trestného konania neutrálny.
- 55 To nie je prípad prokuratúry, ktorá riadi vyšetrovacie konanie a prípadne podáva obžalobu. Úlohou prokuratúry totiž nie je úplne nezávisle riešiť spor, ale predložiť ho v prípade potreby príslušnému súdu ako účastník konania, ktorý podáva obžalobu.
- 56 Okolnosť, že prokuratúra je v súlade s pravidlami upravujúcimi jej právomoci a postavenie povinná overiť usvedčujúce a oslobodzujúce dôkazy, zaručiť zákonnosť prípravného konania a konať výlučne na základe zákona a svojho presvedčenia, nemôže stačiť na to, aby sa jej priznalo postavenie tretej osoby vo vzťahu k dotknutým záujmom v zmysle opísanom v bode 52 tohto rozsudku.
- 57 Z toho vyplýva, že prokuratúra nie je schopná vykonať predchádzajúce preskúmanie uvedené v bode 51 tohto rozsudku.
- 58 Keďže vnútroštátny súd okrem toho položil otázku, či chýbajúce preskúmanie vykonávané nezávislým orgánom môže byť nahradené následným preskúmaním zákonnosti prístupu vnútroštátneho orgánu k údajom o prenose dát a polohe zo strany súdu, treba uviesť, že nezávislé preskúmanie musí byť vykonané, ako to vyžaduje judikatúra pripomenutá v bode 51 tohto rozsudku, pred akýmkoľvek prístupom, s výnimkou riadne odôvodneného naliehavého prípadu, v ktorom sa musí preskúmanie uskutočniť v krátkom čase. Ako konštatoval generálny advokát v bode 128 svojich návrhov, takéto následné preskúmanie by neumožnilo splniť cieľ predchádzajúceho preskúmania, ktorý spočíva v zabránení tomu, aby bol povolený prístup k dotknutým údajom, ktorý prekračuje rámec toho, čo je prísne nevyhnutné.
- 59 Za týchto podmienok treba na tretiu prejudiciálnu otázku odpovedať tak, že článok 15 ods. 1 smernice 2002/58 v spojení s článkami 7, 8 a 11, ako aj s článkom 52 ods. 1 Charty sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá priznáva právomoc prokuratúre, ktorej úlohou je viesť prípravné trestné konanie a prípadne podať obžalobu v rámci následného konania, povoliť prístup orgánu verejnej moci k údajom o prenose dát a polohe na účely prípravného trestného konania.

O trovách

- 60 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

1. Článok 15 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002, týkajúcej sa spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách), zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/136/ES z 25. novembra 2009, v spojení s článkami 7, 8 a 11, ako aj článkom 52 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá umožňuje prístup orgánov verejnej moci ku všetkým údajom o prenose dát a polohe, ktoré môžu poskytnúť informácie o komunikáciách uskutočnených užívateľom prostriedku elektronickej komunikácie alebo o polohe koncových zariadení, ktoré používa a ktoré umožňujú vyvodiť presné závery o jeho súkromnom živote na účely predchádzania, vyšetrovania, odhaľovania a stíhania trestných činov bez toho, aby sa takýto prístup obmedzoval na konania týkajúce sa boja proti závažnej trestnej činnosti alebo predchádzaniu vážnym hrozbám pre verejnú bezpečnosť, a to bez ohľadu na dĺžku obdobia, za ktoré bol prístup k uvedeným údajom vyžiadaný, na množstvo, ako aj druh dostupných údajov v rámci tohto obdobia.
2. Článok 15 ods. 1 smernice 2002/58, zmenenej smernicou 2009/136, v spojení s článkami 7, 8 a 11, ako aj s článkom 52 ods. 1 Charty základných práv sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá priznáva právomoc prokuratúre, ktorej úlohou je viesť prípravné trestné konanie a prípadne podať obžalobu v rámci následného konania, povoliť prístup orgánu verejnej moci k údajom o prenose dát a polohe na účely prípravného trestného konania.

Podpisy